TRANSCRIPTOR

o. Inleiding

De Transcriptor zet namen, aardrijkskundige aanduidingen en woorden om van het Russisch naar het Nederlands.

Als invoer kun je de originele cyrillische schrijfwijze van zo'n naam, aanduiding of woord gebruiken – en dat werkt ook het best – maar de Transcriptor kan ook Engelstalige schrijfwijzen in het Latijnse alfabet omzetten naar de schrijfwijze die in het Nederlandse taalgebied gebruikelijk is.

Deze Nederlandse schrijfwijze die de Transcriptor genereert is in algemeen gebruik bij Nederlandse en Vlaamse media, in verzorgde Nederlandstalige nonfictie en fictie, bij de Nederlandstalige Wikipedia en bij slavisten en andere specialisten die in het Nederlands schrijven voor een algemeen publiek.

Voorbeelden	
invoer	resultaat
Аркадий Гайдар	Arkadi Gajdar
Леонид Киселев	Leonid Kiseljov
Vladimir Putin	Vladimir Poetin
Alexander Pushkin	Aleksandr Poesjkin
Москва	Moskou
Челябинск	Tsjeljabinsk (Čeljabinsk)
Nizhny Novgorod	Nizjni Novgorod
Rashkino	Rasjkino

Behalve deze algemene Nederlandse schrijfwijze genereert de Transcriptor ook tal van andere schrijfwijzen. Het gaat dan om de schrijfwijzen die bijvoorbeeld gebruikelijk zijn in het Engels of het Duits, of die gebruikt worden door wetenschappers, in bibliotheken, op kaarten en plattegronden, langs de Russische wegen, in Russische identiteitsbewijzen en in het elektronische dataverkeer.

Doel van de Transcriptor is om gebruikers van het Nederlands de hand te reiken en te komen tot een consistente schrijfwijze van Russische namen, aardrijkskundige aanduidingen en woorden in Nederlandstalige teksten voor een algemeen publiek. Deze tool is primair bedoeld voor journalisten, schrijvers, redacteuren, eindredacteuren en andere taalgebruikers die het Russisch (of het cyrillische alfabet) niet machtig zijn, maar in de praktijk van alledag wel Russische persoons- en plaatsnamen tegenkomen – in het Russisch, maar nadrukkelijk ook in Engelstalige literatuur of persbureaukopij – en die namen en aanduidingen in een Nederlandse tekst willen gebruiken.

Tegelijkertijd is de Transcriptor ook een handig hulpmiddel voor taalgebruikers die het Russisch wél machtig zijn en snel en nauwkeurig een naam, aardrijkskundige aanduiding of woord volgens een bepaald systeem willen omzetten van het cyrillische naar het Latijnse alfabet.

1. Omzetten op twee manieren: snel of uitgebreid

Je kunt de Transcriptor op twee manieren aan het werk zetten: snel of uitgebreid. Bij de snelle methode wordt de invoer letter voor letter volgens vastgelegde regels omgezet. Bij de uitgebreide methode wordt aan de hand van een database met tal van bekende namen en aardrijkskundige aanduidingen de meest waarschijnlijke correspondentie bepaald.

Beide methoden hebben voor- en nadelen. De <u>snelle methode</u> heeft als belangrijkste voordeel dat ze – de naam zegt het al – snel is: ze genereert in een oogwenk een resultaat.

Maar met name bij Engelstalige invoer loopt deze snelle methode tegen twee problemen aan. Ten eerste kan ten opzichte van het Russische origineel informatie verloren zijn gegaan. Daarnaast komt er in het Engels behoorlijk wat variatie voor in de schrijfwijze van sommige letters en klanken.

Bij het omzetten probeert de Transcriptor hiervoor zo goed en zo kwaad als het gaat te compenseren – wat met name bij veelvoorkomende voor- en achternamen ook aardig lukt – maar honderd procent zekerheid biedt de tool niet.

De <u>uitgebreide methode</u> doet met name een groter beroep op je geduld: het kan wel enkele minuten duren voor je een resultaat krijgt. In de tussentijd wordt een grote database met persoonsnamen (JRC-Names) of aardrijkskundige aanduidingen (GeoNames) geraadpleegd en berekend welke bekende naam of aanduiding het best past bij je invoer.

Bij deze langzame methode zijn ook andere invoertalen dan Russisch of Engels mogelijk. Net als bij de snelle methode zijn ook de resultaten van de langzame methode echter lang niet altijd loepzuiver: met name de database JRC-Names – ontwikkeld door onderzoekers van de Europese Commissie ten behoeve van mediamonitoring – bevat nogal wat 'ruis'.

Moet de Nederlandse schrijfwijze in je tekst absoluut goed zijn?

- Probeer van een Engelstalige schrijfwijze eerst het Russische origineel te achterhalen en gebruik dat als invoer.
- Accepteer het gegenereerde resultaat niet klakkeloos, maar zoek ermee verder in Google, Google Maps, Wikipedia of andere naslagwerken die je tot je beschikking hebt.
- En: blijf altijd je gezond verstand gebruiken!

2. Nederlandse schrijfwijze (snelle methode)

2.1 Transcriptie-Bezemer

Als basis voor de omzetting van het cyrillisch naar het Nederlands wordt het systeem gehanteerd dat in 1973 werd opgesteld door de Amsterdamse hoogleraar Jan Willem Bezemer.¹ Deze 'transcriptie-Bezemer' komt voor de 33 letters van het Russische cyrillische alfabet op het volgende neer:

Aa	Бб	Вв	Гг	Дд	Ee	Ëë	Жж	33
a	b	V	g	d	e, je*	o, jo+	zj	Z
Ии	Йй	Кк	Лл	Мм	Нн	Oo	Пп	Pp
i, ji [†]	j, -**	k	1	m	n	O	p	r
						$\mathbf{q}_{\mathbf{q}}$		
S	t	oe	f	ch	ts	tsj	sj	sjtsj
ъъ	Ыы	Ъь	Ээ	Юю	RR			
-	y	-	e	joe	ja			

- * e na medeklinker en и (ië); je aan het begin van een woord, па ь en ъ, en na andere klinkers dan и;
- ⁺ o na ж (zjo), ч (tsjo), ш (sjo) en щ (sjtsjo); jo elders; ook wanneer in het Russisch e in plaats van ë staat;
- *ji* na ь en ъ; *i* in overige gevallen
- ** geen transcriptie in de uitgangen -ый en -ий; *j* in overige gevallen

In een aantal gevallen botst de omzetting volgens deze tabel – soms al dan niet met de kleine lettertjes – pontificaal met de spellingregels van het Nederlands.

Met name de combinatie van de Latijnse letters i en j is een grote spelbreker: zo levert 'Россия' ('Rusland' in het Russisch) volgens de tabel *Rossija* op, maar

¹ J.W. Bezemer, 'De Nederlandse transcriptie van Russische eigennamen', in: *Internationale Spectator* 27/2, 22 januari 1973, p. 37–39. Later ook overgenomen in zijn *Een geschiedenis van Rusland. Van Rurik tot Breznjev*, waarvan de eerste druk in 1988 verscheen bij uitgeverij G.A. van Oorschot in Amsterdam.

dit woord wordt in het Russisch zeker niet met een ij-klank uitgesproken. Een verder probleem is de combinatie j + j en een aantal gevallen van klinkerbotsing. Deze gevallen worden volgens een vast patroon opgelost:

i + juitgang -ый, -ий трудный, нижний trudnyj, nizjnij trudny, nizjni in ija, ije, ijo Россия, Дмитриев, остриё Rossija, Dmitrijev, ostrijo Rossia, Dmitriëv, ostrio voor medeklinkers Новороссийск, Брийск Novorossijsk, Brijsk Novorossisk, Brisk Медвежье, Майя j + jMedvezije, Majja Medvezje, Maja o + oe; klinker + eБелоусов; аэропорт, Уэлен Belooesov; aeroport, Oeelen Beloöesov; aëroport, Oeëlen²

2.2 Aardrijkskundige aanduidingen

De schrijfwijze volgens bovengenoemde omzetting kan worden gebruikt voor alle namen van Russische personen en organisaties, aardrijkskundige aanduidingen en woorden.

Voor sommige aardrijkskundige namen bestaan echter geaccepteerde Nederlandse namen, zoals *Moskou*, *Sint-Petersburg* en *Ladogameer*. De Transcriptor geeft de Nederlandse namen weer die in het najaar van 2015 waren opgenomen in de lijst van de werkgroep Buitenlandse Aardrijkskundige Namen III (hierna: BAN III) van de Nederlandse Taalunie.^{3, 4}

² Voor overige gevallen waarin strikt genomen sprake is van klinkerbotsing lijkt in het Nederlands een zekere gewenning te zijn opgetreden. Zo lijkt *Michaïl* te hebben plaatsgemaakt voor *Michaïl*. Vandaar dat in deze naam geen trema wordt geplaatst, en evenmin in een naam als *Tsjaadajev*. Als je streng in de leer bent, kun je in dergelijke gevallen natuurlijk gerust een trema plaatsen.

³ Zie http://taaladvies.net/taal/aardrijkskundige_namen/land/RU. De Transcriptor herkent ook enkele gangbare verkorte namen, zoals 'Бурятия' (Boerjatia) in plaats van 'Бурятская республика' (Boerjatskaja respoeblika) voor Boerjatië.

⁴ De Transcriptor herkent daarnaast ook enkele veelvoorkomende Russische namen van plaatsen in Oekraïne. Het gaat om plaatsen die door de werkgroep bij dat land zijn opgenomen (zie http://taaladvies.net/taal/aardrijkskundige_namen/land/UA, waaronder ook plaatsen op de Krim. Dit autonome Oekraïense schiereiland wordt sinds maart 2014 door Rusland – maar niet door Nederland en België – beschouwd als Russisch grondgebied.

Voor <u>overige Russische aardrijkskundige aanduidingen</u> adviseert de werkgroep BAN III de omzetting volgens een internationaal conversiesysteem dat bekendstaat als Gost-1983 (of Gost-83), en dat sinds 1987 wordt geadviseerd door de Verenigde Naties. Bij een aardrijkskundige aanduiding waarbij dit Taalunie-advies afwijkt van de omzetting volgens de transcriptie-Bezemer worden beide schrijfwijzen weergegeven.

3. Invoer (snelle methode)

Het is eigenlijk heel eenvoudig: vul het zoekveld in, geef aan of het om een naam, aardrijkskundige aanduiding of woord gaat en laat de Transcriptor zijn werk doen. Hou het eenvoudig: voer <u>één naam per keer</u> in en volg het <u>reguliere</u> hoofdlettergebruik.

3.1 Russisch (cyrillisch schrift)

De Transcriptor werkt het best als je een Russische naam, aardrijkskundige naam of woord in het originele cyrillisch invoert. Dan zit alle informatie die nodig is voor een foutloze omzetting er nog in. Voer een naam in zijn grondvorm in: in de nominatief enkelvoud.

De letter *ë* wordt in het Russisch vaak niet geschreven, en vervangen door een *e*. Voor de omzetting maakt dit nogal een verschil: *jo* versus *e*. Een aantal veelvoorkomende Russische voor- en achternamen met deze letter worden door de Transcriptor herkend. Zo worden 'Федор' en 'Киселев' herkend als 'Фёдор' en 'Киселев' en correct omgezet als *Fjodor* en *Kiseljov* (niet: *Fedor*, *Kiselev*).

Deze ingebouwde lijst is echter beperkt, vooral bij de achternamen. Voer voor een foutloze omzetting een naam, aardrijkskundige aanduiding of woord daarom in mét een eventuele \ddot{e} .

De Transcriptor kan bij de snelle methode een ontbrekende ë in veel voornamen en enkele veelvoorkomende achternamen detecteren en invoegen.

Deze detectie ('slimme omzetting') kan worden uitgeschakeld.

3.2 Engels (Latijns schrift)

De Transcriptor doet ook zijn best om veelgebruikte Engelse schrijfwijzen om te zetten naar het Nederlands. Daarbij wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met variatie die optreedt in verschillende Engelse omzetsystemen, zoals gebruikelijk in algemene teksten, maar ook in officiële Russische paspoorten.

Zo leveren *Yury*, *Yuriy* en *Iurii* alle drie *Joeri* (van 'Юрий') op, en wordt op basis van een ingebouwde lijst *Evgeny* en *Ermolenko* omgezet als *Jevgeni* en *Jermolenko*, terwijl *Elvira* geen *j* aan het begin krijgt en *Elvira* blijft.

Een \ddot{e} in Russische namen, aardrijkskundige aanduidingen en woorden wordt in het Engels soms – en in Russische paspoorten eigenlijk altijd – als een e omgezet (en dus niet als o, yo of io). In de Engelse schrijfwijze van veel Russische voornamen kan de Transcriptor dit herkennen en de naam correct in het Nederlands weergeven: zo worden Petr, Artem en Fedor omgezet in Pjotr, Artjom en Fjodor. Hetzelfde geldt voor enkele veelvoorkomende Russische achternamen: Kiselev, Gorbachev en Seleznev bijvoorbeeld worden Kiseljov, Gorbatsjov en Seleznjov.

4. Uitvoer (snelle methode)

4.1 Hoofdadvies

Het belangrijkste advies dat de Transcriptor in de snelle methode geeft is de Nederlandse schrijfwijze die gebruikt kan worden in teksten voor een algemeen publiek.

Bij aardrijkskundige aanduidingen wordt ook een eventueel afwijkend Taalunie-advies gegeven, evenals een authentieke Nederlandse naam als die in de Taalunie-lijst voorkomt. (Alleen bij cyrillische invoer, zie ook § 4.2)

De Nederlandstalige Wikipedia gebruikt een schrijfwijze die op enkele punten licht afwijkt van het belangrijkste advies van de Transcriptor. Als dit zo is, wordt de Wikipedia-schrijfwijze apart aangegeven.

Met de links bij elk advies kan gemakkelijk met de geadviseerde schrijfwijze worden gezocht in Google, Google Maps en de Nederlandstalige Wikipedia.

4.2 Overige schrijfwijzen

Behalve het hoofdadvies genereert de Transcriptor bij invoer in het cyrillisch een lange reeks andere schrijfwijzen.

Bij invoer van een Engelse schrijfwijze in het Latijnse alfabet geeft de Transcriptor de meeste andere schrijfwijzen niet weer. Op basis van deze invoer kunnen ze simpelweg niet nauwkeurig genoeg worden gegenereerd.

Engels, Duits

• Gebruikelijke schrijfwijze(n) in Engels- en Duitstalige teksten voor een algemeen publiek (niet uitputtend).

Wetenschap

- Gebruikelijke schrijfwijze onder slavisten en in specialistische wetenschappelijke publicaties.
- ALA-LC: schrijfwijze volgens het ALA-LC-systeem van de American Library Association en de Amerikaanse Library of Congress. Veelgebruikt

- onder Engelstalige slavisten en in Engelstalige wetenschappelijke publicaties.
- ALA-LC (versimpeld): schrijfwijze volgens het ALA-LC-systeem zonder diakritische tekens. Het weglaten van de diakritische tekens maakt de transliteratie leesbaarder, maar in sommige gevallen ambigu.

Bibliotheken

Schrijfwijzen zoals gebruikt voor de catalogi van de Koninklijke Bibliotheek (Nederland), de Library of Congress (Verenigde Staten) en de British Library (Verenigd Koninkrijk).

Identiteitsdocumenten

 Schrijfwijze zoals gebruikt in Russische paspoorten sinds 2013, op oudere paspoorten en op Russische rijbewijzen.

De praktijk van identiteitsdocumenten: veel variatie

Op verzoek van de houder kan in een Russisch paspoort of op een Russisch rijbewijs ook de schrijfwijze uit een eerder paspoort of van een ander officieel document worden gehanteerd.

In paspoorten van voor 1997 werden Russische namen in het Latijnse schrift op een Frans aandoende manier geschreven. Deze schrijfwijze kent veel, niet altijd gedocumenteerde uitzonderingen.

Aardrijkskundige namen

- vn, Nederlandse Taalunie: schrijfwijze aanbevolen door de Verenigde Naties en de Nederlandse Taalunie voor aardrijkskundige namen (bekend als GOST-1983 of GOST-83).
- BGN/PCGN: Schrijfwijze aanbevolen voor officieel gebruik door de u.s. Board on Geographic Names (BGN; Verenigde Staten) en het Permanent Committee on Geographical Names (PCGN; Verenigd Koninkrijk).
- Russische wegwijzers: Schrijfwijze zoals voorgeschreven voor wegwijzers langs de Russische wegen. (In de praktijk lijkt deze schrijfwijze niet altijd strikt te worden gevolgd.)

Internationale gegevensuitwisseling

- 1so 9:1995: Schrijfwijze volgens de 1so-norm voor de uitwisseling van gegevens in het cyrillisch, met name langs elektronische weg. Zeer strikte, altijd omkeerbare transliteratie.
- De schrijfwijze volgens 150 9:1995 is in Rusland en enkele andere ex-Sovjet-staten ingevoerd als systeem A uit de norm GOST 7.79-2000.
- Behalve dit systeem A kent norm GOST 7.79-2000 ook een systeem B. Dit systeem is eveneens omkeerbaar.

5. Beperkingen (snelle methode)

5.1 Variatie in het Engels

De Transcriptor probeert een Engelse schrijfwijze zo goed mogelijk om te zetten naar een Nederlandse (zie § 3.2), ondanks de variatie binnen de verschillende systemen die voor die taal in gebruik zijn. In een aantal gevallen wordt de variatie gewoon te groot.

De Russische varianten 'Наталия' (*Natalia*) en 'Наталья' (*Natalja*), bijvoorbeeld, kunnen in het Engels allebei geschreven worden als *Natalia*. De Transcriptor kan deze twee onmogelijk onderscheiden.

Hetzelfde geldt voor een Engelse lettercombinatie als *vyu*: het kan gaan om het Russische 'выу' (*vyoe*) of 'вью' (*vjoe*). Welke van de twee bedoeld wordt, kan de Transcriptor onmogelijk zeggen.

Het compenseren voor variatie in de Engelse schrijfwijze van een Russische naam is bij de snelle methode uit de aard van het verschijnsel en de manier waarop wordt omgezet beperkt.

Door deze beperking is een omzetting van een Engelse naar een Nederlandse schrijfwijze mogelijk niet helemaal correct, **met name bij achternamen en aardrijkskundige aanduidingen**.

5.2 De ë

Het probleem begint bij het Russisch – dat vaak een \ddot{e} vervangt door een e – en zet zich voort in het Engels, waarin vaak niet o, yo of io wordt geschreven maar diezelfde e. In het Nederlands wordt traditioneel voor elke Russische \ddot{e} een jo (soms o) geschreven (zie § 2.1).

De Transcriptor probeert bij invoer in zowel het cyrillische als het Latijnse alfabet het ontbreken van de \ddot{e} (of o, yo, io) te herkennen en daarvoor te compenseren. Dat lukt bij voornamen vrij aardig, maar blijft bij achternamen beperkte tot een handvol veelvoorkomende.

Voer voor een foutloze omzetting een naam, aardrijkskundige aanduiding of woord in het cyrillisch daarom in <u>mét een eventuele \ddot{e} </u>. Bij de Engelse schrijfwijze moet voor o, yo of io worden gekozen. We beseffen ons dat dit voor hen die het Russisch niet machtig zijn, vaak niet mogelijk zal zijn.

De Transcriptor kan bij de snelle methode een ontbrekende ë in veel voornamen en enkele veelvoorkomende achternamen detecteren en invoegen.

Deze detectie ('slimme omzetting') van het cyrillische alfabet kan worden uitgeschakeld. Bij invoer in het Latijnse schrift is deze uitschakeling niet mogelijk.

5.3 Modern Russisch, modern Rusland

De Transcriptor werkt voor persoonsnamen, aardrijkskundige aanduidingen en woorden in het Russisch en/of in Rusland. De spelling van het Russisch van vóór 1918, toen enkele letters werden geschrapt, wordt niet ondersteund. Oude namen van steden – *Leningrad*, *Sverdlovsk*, *Tsaritsyn* – worden niet herkend.

5.4 Geen andere talen

Andere talen dan het Russisch die met het cyrillische alfabet worden geschreven – zoals het Oekraïens, Wit-Russisch en Bulgaars, maar ook niet-Slavische talen als het Kazachs of het Karelisch – worden niet ondersteund.

Wie met de Transcriptor een Engelse schrijfwijze van een Oekraïense of Wit-Russische naam of aardrijkskundige aanduiding omzet naar het Nederlands, kán geluk hebben. Maar garantie is er allerminst. De kwestie wordt gecompliceerd dat in een land als Oekraïne en zeker in Wit-Rusland personen en plaatsen vaak onder twee namen bekendstaan.

Oekraïne (en Wit-Rusland)

Plaatsen in <u>Oekraïne</u> hebben behalve een officiële Oekraïense vaak ook een Russische naam. Soms is die Russische naam zelfs bekender. Denk aan de tweede stad van het land: die is bekender onder de Russische naam Charkov dan onder zijn Oekraïense naam Charkiv.

Voor personen geldt hetzelfde: de Oekraïense president Petro Porosjenko heet in het Russisch Pjotr Porosjenko. Omgekeerd heet de Russische nationale dichter Aleksandr Poejskin in het Oekraiens Oleksandr Poesjkin. De MH17 stortte in juli 2014 neer bij plaatsen die in het Oekraïens Hrabove en Rozsypne heten, en in het Russisch Grabovo en Rassypnoje.

De keuze voor de Oekraïense of de Russische naam van een plaats of persoon is geen spellingkeuze, maar een keuze tussen twee talen. In het Oekraïens en het Russisch wordt de keuze in de regel bepaald door de taal, en is deze keuze verder niet beladen. In Nederlandstalige teksten gaat het al snel om een politieke keuze: duid je een plaats aan volgens de officiële taal van het land, of in de taal die de meerderheid van de lokale bevolking spreekt en/of die van oudsher, uit de tijd van de Sovjet-Unie, het bekendst is?

In Nederland is de keuze die je in Oekraïne of Wit-Rusland moet maken te vergelijken met de keuze tussen *Leeuwarden* en *Ljouwert*. In België is ze te vergelijken met die tussen *Schaarbeek* en *Schaerbeek*, of tussen *Boulevard Anspach* en *Anspachlaan*.

In <u>Wit-Rusland</u> heeft het Russisch een hogere status dan in Oekraine, maar afgezien daarvan speelt deze problematiek ook in at land.

De Transcriptor kan bij deze keuze niet behulpzaam zijn.

5.5 Overig

In het Duits wordt een cyrillische c tussen twee klinkers niet als s maar als ss omgezet: 'Исаев' wordt 'Issajew', niet 'Isajew'.

Tussen twee woorddelen lijkt deze regel niet op te gaan. Zoals in een plaatsnaam als 'Новосибирск', bestaande uit de elementen 'ново-' ('nieuw') en 'сибир-' ('Siberië'). Dit wordt in het Duits in de regel *Nowosibirsk*, niet *Nowossibirsk*. De Transcriptor houdt hiermee rekening bij invoer met de elementen *sibir-* ('Siberië'), *nowo-* ('Nieuw-'), *leso-* ('Bos-'), *weliko-* ('Groot-'), *malo-* ('Klein-'), en *krasno-* ('Rood-').

In de vroegere ddr werd de cyrillische ж vaak niet met *sch* maar met *sh* omgezet, zodat een onderscheid kon worden gemaakt tussen bijvoorbeeld 'шарить' (*scharit*, 'op de tast zoeken') en 'жарить' (*sharit*, 'braden'). De Transcriptor maakt dit verschil niet.

6. Verantwoording

De Transcriptor werd in 2015 ontwikkeld door dr. Pepijn Hendriks (slavist) en dr. Martin Reynaert (computationeel taalkundige) in het kader van het KIEM-project Transcriptie-APP voor cyrillisch schrift, onder leiding van prof. dr. Nicoline van der Sijs. Het project werd uitgevoerd aan het Centre for Language and Speech Technology (CLST) van de Radboud Universiteit Nijmegen en gefinancierd door het NWO. De interface is ontworpen door Matje van de Camp van De Taalmonsters.

Externe partners bij dit project waren de Nederlandse Taalunie, het Genootschap Onze Taal, de Nos, het ANP en de VRT. Bij de totstandkoming van de Transcriptor is dankbaar gebruikgemaakt van hun inbreng, advies en commentaar. Uiteraard kunnen deze organisaties op taalkundige, journalistieke of andere gronden steeds hun eigen afwegingen maken en zijn ze niet gebonden aan de door de Transcriptor aanbevolen schrijfwijzen.

7. Contact

Voor vragen over het KIEM-project Transcriptie-APP voor cyrillisch schrift kun je contact opnemen met Nicoline van der Sijs: post@nicolinevdsijs.nl.

Voor vragen over de aanbevolen schrijfwijzen en de omzetting volgens de snelle methode kun je contact opnemen met Pepijn Hendriks: pepijn@pepicek.nl.

Voor vragen over de techniek en over de omzetting volgens de langzame methode kun je contact opnemen met Martin Reynaert: reynaert@uvt.nl.

Voor vragen over de interface kun je contact opnemen met Matje van de Camp van De Taalmonsters: matje@taalmonsters.nl.